

Sve u svemu: treba čestitati svima koji su sudjelovali u izvedbi ovog velikog pothvata i zaželjeti da nas ubrzo obraduju sličnim djelom iz naše kulturne baštine.

Augustin Pavlović

Marian Magrassi: KRISTOM ZAHVACENI, Čokovac—Tkon, 1978.

Pater Mariano Magrassi, opat benediktinskog samostana Noci kod Barija, održao je početkom korizme 1977. duhovne vježbe osobama Vatikanske kurije te svetom ocu Pavlu VI. Knjiga *Kristom zahvaćeni* donosi nam te misli, upotpunjene nekim dijelovima o molitvi koje Magrassi nije mogao prenijeti svom slušateljstvu zbog kratkoće vremena. „Bit ćemo radošni čuti jednog benediktinca. Ne strašite se, govorite otvoreno. I mi smo bijedni ljudi koji trebaju obraćenja da bi napredovali na Gospodnjem putu.“ Ovo je bila riječ ohrabrenja pape Pavla VI. p. Magrassiu. Pater Magrassi se držao toga, pa je već u početku — kako to naglasuje kardinal Šeper u uvodnoj riječi knjige hrvatskog izdanja — rekao: „Strah me je teologa koji ne molil!“

Cjelokupnost kršćanskog, svećeničkog života sa svim svojim komponentama valja doći do izražaja. To bi htio naglasiti i naslov ovih duhovnih vježbi na talijanskom: *Afferati da Christo* — Kristom zahvaćen, kako to naglasuje sv. Pavao u Fil. 3,12.

Pater Magrassi piše: Duhovne vježbe — to je svjedočenje, ali svjedočenje pred sv. Ocem i učenim ljudima koji vode Crkvu nije jednako s nekim drugim...To ipak čovjek osjeti, no uz riječi, tihu molitvu i poniznost koja govori da Bog čini sve svojim oruđem ni patri Magrassiju nije ponestalo invencije u tom vremenu pogodnom Duhu. On je „iskustvenim“ presjekom, a to znači konkretnim putem iskustva vlastitog i crkvenog doživljavanja nadilazio teorijsku i apstraktnu razinu (no ne odbacujući je posve) i ulazio u „pore“ vjere, vidljive i pokazane u životu pojedinaca i zajednice. On u iskustvenom doživljavanju „hoda“ kroz Bibliju nastoji u tim duhovnim vježbama doživljavati „epectasis“ — naprezanje, prema riječima sv. Pavla iz Fil. 3,13—14: „Zaboravljam što je za mnom, naprežem se za onim što je preda mnom, k cilju hitim...“

I u drugom će dijelu knjige pater Magrassi, preko iskustva sv. Pavla koji 164 puta upotrebljava izraz „u Kristu“ (taj mu je omililo), proći na svom putu u Kristu kroz tri velike zbilje duhovnog života: vjeru, obraćenje i molitvu da bi kroz sve te tri zbilje mogli osjetiti jedinstvo kršćanskog života.

Ostati u vjeri znači nasljedovati zbilju Svetog pisma, a ta pokazuje duboki smisao veze s Bogom kod svih valjanijih osoba koje navodi Biblija. Sve su te osobe imale povjerenje u Boga i tako se kod njih osobno a i u narodu po-

većava vjernost vjernom Bogu. Osobito nam u tome svjedoče dva uzora: Abraham i Marija.

U vjeri mogu živjeti ako se predam Bogu. Predanje Bogu znači zapravo ući u Krista i biti s njim, a to samo svjedoči odricanje od egoizma, grijeha, drugim riječima: stalno doživljavanje obraćenja i s Kristom ponovno i ponovno vraćanje u Očevu naručje.

Vraćanje u Očevu krilo pokazuje uvijek Očevu dobrotu, koju samo valja tražiti, moliti, htjeti. U tom je smislu silno važna škola tradicije zapadne i istočne Crkve, ali i naglasak za naše vrijeme, koje pater Magrassi obilježava Pascalovim mislima: „Sva nesreća ljudi potječe samo od jedne pojave: što ne znaju ostati mirni u sobi“, a time Pascal hoće reći: u molitvi sa svojim Bogom.

Smisao života može biti samo u zajednici s Učiteljem s križa koji je molio svoga Oca. Na taj se način život u svim svojim aktivnostima pretvara u molitvu, a ova postaje život.

A oni koji su „vođe puta“ odgovorni su Crkvi — od pape pa sve naniže. Time je pater Magrassi naglasio da su nužno vezani na takvo djelovanje i u naviještaju riječi — propovijedanju i poučavanju — zatim u obavljanju bogoslužnih otajstava, u ostvarenju jedinstva u životu, a sve to označuje Krista. I napokon: veliki je zadatak ostvarenje ljubavi.

Te misli dobivaju i svoj zaključak u riječima francuskog pjesnika Rimbauda: „Tako je lijepo ono što počinje!“ I još sadržajnijim svetog Grgura Nisenskog: „Ovdje se dolje ne prestano ide od početka do početka, sve do početka bez kraja.“

Pater Magrassi otvoreno govori o smislu kršćanskog i još više svećeničkog života koji je prožet našom slabošću i Kristovom jakošću, pa je uvijek potrebno tu jakost dozivati, tražiti i izazivati da bi se s našom slabošću pretvorila u snažno djelo Božjih podviga. Tako se može ostvarivati poziv Kristov: Slijedi mene! Idite, propovijedajte po svem svijetu...To činite na moju uspomenu!

Potrebno je naglasiti kako pater Magrassi životno poznaje duhovnu zbilju koja se ostvaruje po Kristu, s Kristom i u Kristu. Poznata nam je ta zbilja iz Svetog pisma. Poznata nam je sve do pravih suptilnih ugodnosti duhovnog života istočne i zapadne tradicije, u svetom bogoslužju koje je život Kristov s nama.

Iza svega toga pater Magrassi izvodi samo jedan smisao svog duhovnog nastojanja u kršćanstvu, u svećeništvu: shvatiti teoriju vrijednosti koja stoji u tome da tražimo toliko stvari koliko nam vrijede. Ako Krist u našoj vjeri bude središnja osoba — drugačije je sve besmisleno — vidjet ćemo i doživljavati najveću njegovu vrijednost i sve njegovu bit će naše — ali naše najradosnije!

Tako valja početi život! Svaki dan ispočetka!

Pročitavši Magrassijevu knjigu *Kristom zahvaćeni*, onaj koji je malo zainteresiran za

duhovnu zbilju ponovno se vraća na iste stranice i razmatra...Ovo je najbolja ocjena neke knjige.

Zahvaljujemo i patru Martinu Kiriginu koji je knjigu preveo i tako omogućio duhov-

noj publici, vjernicima, vidjeti i doživjeti to blago patra Magrassija.

Josip Kribl